

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 8 września 2021 r.

KN-V.1611.1.2021.1

Pan
Robert Gawel
Wielkopolski Kurator Oświaty
ul. Kościuszki 93
61-716 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹, art. 6 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej² oraz § 4 ust. 1 i 2 Porozumienia z 5 czerwca 2019 r.³ i § 3 ust. 1 i 2 Porozumienia z 13 lipca 2020 r.⁴ w sprawie powierzenia Wielkopolskiemu Kuratorowi Oświaty zadań organu, przy którym działa komisja dyscyplinarna dla nauczycieli oraz organu, który powołuje rzeczników dyscyplinarnych i ich zastępców przeprowadzona została, w dniach od 23 marca do 18 czerwca 2021 r., przez Annę Gawrysiak – Kierownika Oddziału Kontroli Zadań Publicznych i Piotra Ślusarskiego – Kierownika Oddziału Kontroli Finansowej z Wydziału Kontroli, Prawnego i Nadzoru Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, kontrola w Kuratorium Oświaty w Poznaniu (zwanym dalej: „Kuratorium Oświaty”) w zakresie oceny prawidłowości realizacji zadań powierzonych Porozumieniem z 5 czerwca 2019 r. i Porozumieniem z 13 lipca 2020 r. w sprawie powierzenia Wielkopolskiemu Kuratorowi Oświaty zadań organu, przy którym działa komisja dyscyplinarna dla nauczycieli oraz organu, który powołuje rzeczników dyscyplinarnych i ich zastępców.

W związku z powyższym, na podstawie art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

---

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1464.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

³ Dz. Urz. Województwa Wielkopolskiego z 2019 r. poz. 6673.

⁴ Dz. Urz. Województwa Wielkopolskiego z 2020 r. poz. 5833.

Kontrolą objęto okres od 5 czerwca do 25 lipca 2019 r. oraz od 13 lipca 2020 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 18 czerwca 2021 r.

W okresie objętym kontrolą funkcję Wielkopolskiego Kuratora Oświaty (zwanego dalej: „Kuratorem Oświaty”) pełnili:

- Elżbieta Leszczyńska - od 29 marca 2016 r. do 15 lipca 2020 r.
- Zbigniew Talaga - od 16 lipca do 21 września 2020 r.,
- Robert Gawęł - od 22 września 2020 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych.

Na mocy zawartych Porozumień Wojewoda Wielkopolski powierzył Kuratorowi Oświaty zadania organu, przy którym działa komisja dyscyplinarna dla nauczycieli oraz organu, który powołuje rzeczników dyscyplinarnych i ich zastępców, w tym w szczególności:

- 1) przeprowadzanie procedury wyłaniania kandydatów do komisji dyscyplinarnej,
- 2) wydawanie rzecznikowi dyscyplinarnemu poleceń, w tym polecenia przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w celu ustalenia zasadności zarzutu po otrzymaniu wiadomości o uchybieniu godności zawodu nauczyciela lub obowiązkom, o którym mowa w art. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela⁵,
- 3) wyrażanie zgody na sporządzenie i skierowanie do komisji dyscyplinarnej wniosku rzecznika dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego lub na wydanie przez rzecznika dyscyplinarnego postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego,
- 4) rozstrzygnięcie o wyłączeniu rzecznika dyscyplinarnego od udziału w sprawie i w razie wyłączenia wyznaczanie innego rzecznika dyscyplinarnego oraz podejmowanie postanowień o ponownym przeprowadzeniu określonych czynności przez nowego rzecznika dyscyplinarnego,
- 5) ustalanie wysokości wynagrodzenia przewodniczących komisji dyscyplinarnych i ich zastępców, rzeczników dyscyplinarnych i ich zastępców oraz przewodniczących składów orzekających, a także obrońców z urzędu,
- 6) zapewnienie obsługi komisji dyscyplinarnej oraz rzecznika dyscyplinarnego i jego zastępców.

W okresie objętym kontrolą Kurator Oświaty zapewnił obsługę komisji dyscyplinarnej oraz rzecznika dyscyplinarnego i jego zastępców, powierzając zadania związane z ich

---

⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm. (zwana dalej „ustawą Karta nauczyciela”).

funkcjonowaniem dwóm pracownikom zatrudnionym na stanowiskach referenta prawnego i starszego specjalisty w Wydziale do Spraw Nauczycieli i Sieci Szkół Kuratorium Oświaty.

Wysokość wynagrodzenia przewodniczących komisji dyscyplinarnych i ich zastępców, rzeczników dyscyplinarnych i ich zastępców oraz przewodniczących składów orzekających, a także obrońców z urzędu, ustalana była przez Kuratora Oświaty na podstawie Zarządzenia nr 110.1.46.2017 z 1 czerwca 2017 r. Kuratora Oświaty wprowadzającego Regulamin wynagradzania przewodniczącego komisji dyscyplinarnej i jego zastępców, przewodniczących składów orzekających oraz rzecznika dyscyplinarnego i jego zastępców w Kuratorium Oświaty w Poznaniu⁶.

W okresie objętym kontrolą wpłynęły łącznie 33 pisma w sprawach dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli, z tego:

- osiem pism bezpośrednio do Kuratora Oświaty,
- 24 pisma bezpośrednio do Rzecznika dyscyplinarnego,
- jedno pismo bezpośrednio do Komisji dyscyplinarnej.

W wyniku otrzymanych pism w sprawach dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli, Kurator Oświaty wydał:

- 16 poleceń wszczęcia postępowania wyjaśniającego,
- 21 zgód na skierowanie wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego,
- cztery zgody na umorzenie postępowania wyjaśniającego.

W okresie objętym kontrolą Kurator Oświaty nie podejmował rozstrzygnięć dotyczących wyłączenia Rzecznika dyscyplinarnego od udziału w sprawie i wyznaczenia innego rzecznika dyscyplinarnego.

Wojewoda Wielkopolski pozytywnie ocenia realizację przez Kuratora Oświaty zadań wynikających z zawartych Porozumień w zakresie ustalania wysokości wynagrodzenia przewodniczących komisji dyscyplinarnych i ich zastępców, rzeczników dyscyplinarnych i ich zastępców oraz przewodniczących składów orzekających, a także obrońców z urzędu. Natomiast negatywnie ocenia przyjętą przez Kuratora Oświaty organizację obiegu pism w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli,

---

⁶ Zmienione Zarządzeniem nr 110.1.35.2019 z 8 kwietnia 2019 r.

brak przepływu informacji pomiędzy Kuratorem Oświaty a Rzecznikiem dyscyplinarnym oraz sprawowanie nadzoru przez Kuratora Oświaty nad realizacją zadań określonych w zawartych Porozumieniach.

W badanym obszarze ustalono, że:

1. Kurator Oświaty dopuścił, w przypadku 10 pism⁷, które wpłynęły bezpośrednio do Rzecznika dyscyplinarnego, do dokonania ich oceny pod kątem wydania polecenia wszczęcia postępowania wyjaśniającego przez Rzecznika dyscyplinarnego. Działanie to spowodowało, że Kurator Oświaty nie posiadał wiedzy o wpływie ww. pism do Rzecznika dyscyplinarnego i nie miał możliwości oceny ich treści pod kątem wydania ewentualnego polecenia wszczęcia postępowania wyjaśniającego. Zgodnie z § 1 pkt 4 Porozumienia zawartego 5 czerwca 2019 r. i § 1 pkt 2 Porozumienia zawartego 13 lipca 2020 r., do zadań Kuratora Oświaty należało wydawanie rzecznikowi dyscyplinarnemu poleceń, w tym poleceń wszczęcia postępowania wyjaśniającego.

W złożonych wyjaśnieniach⁸ Kurator Oświaty podał, że Rzecznik dyscyplinarny przedkłada Kuratorowi Oświaty sprawy wraz z wnioskiem o wydanie polecenia wszczęcia postępowania wyjaśniającego, jedynie w tych przypadkach, w których uznaje, że postępowanie wyjaśniające powinno być wszczęte. Wobec odpowiedzialności Kuratora Oświaty przed wojewodą w zakresie realizacji powierzonych zadań, Rzecznik dyscyplinarny powinien przekładać wszystkie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia deliktów dyscyplinarnych nauczycieli.

Natomiast w złożonych wyjaśnieniach⁹ Rzecznik dyscyplinarny podał, że powodem nie przekazania przedmiotowych pism do Kuratora Oświaty była przyjęta praktyka dokonywania przez rzecznika dyscyplinarnego oceny zawartych w treści poszczególnych pism zarzutów wobec nauczycieli w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej i następnie przekazywanie tylko tych spraw, które w ocenie rzecznika dyscyplinarnego kwalifikowały się do wszczęcia postępowania wyjaśniającego.

2. Kurator Oświaty, w przypadku trzech pism¹⁰, które wpłynęły bezpośrednio do Kuratora Oświaty, nie dokonał, do dnia zakończenia kontroli, oceny ich treści pod kątem ewentualnego wydania polecenia wszczęcia postępowania wyjaśniającego w celu ustalenia zasadności

---

⁷ Pisma z: 5 czerwca 2019 r., 19 sierpnia 2020 r., 7 października 2020 r., 12 października 2020 r., 27 października 2020 r., 3 listopada 2020 r., 16 listopada 2020 r., 25 listopada 2020 r., 12 stycznia 2021 r., 8 lutego 2021 r., 15 lutego 2021 r. i 25 marca 2021 r.

⁸ Wyjaśnienia z 26 marca 2021 r.

⁹ Wyjaśnienia z 25 maja 2021 r.

¹⁰ Pisma z: 19 czerwca 2019 r., 15 lipca 2019 r. i 18 listopada 2020 r.

zarzutu o uchybieniu godności zawodu nauczyciela lub obowiązkowi, o którym mowa w art. 6 ustawy Karta Nauczyciela. Zgodnie z § 1 pkt 4 Porozumienia zawartego 5 czerwca 2019 r. i § 1 pkt 2 Porozumienia zawartego 13 lipca 2020 r., do zadań Kuratora Oświaty należało wydawanie rzecznikowi dyscyplinarnemu poleceń, w tym poleceń wszczęcia postępowania wyjaśniającego.

Kurator Oświaty w złożonych wyjaśnieniach¹¹ przyznał, że ww. pisma nie były analizowane i nie wydano polecenia wszczęcia postępowania wyjaśniającego. W złożonych wyjaśnieniach podał, jako przyczynę powyższego, stosowaną dotychczas praktykę w tym zakresie oraz brak praktycznej możliwości oceny każdego wpływającego zawiadomienia w sprawach dyscyplinarnych pod kątem zasadności wszczęcia postępowania wyjaśniającego, powodującą przekazywanie tych pism do Rzecznika dyscyplinarnego. Ponadto w złożonych wyjaśnieniach podał, że ww. pisma zostaną poddane analizie.

3. Kurator Oświaty w 25 sprawach, w których wydał zgodę na skierowanie wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego lub zgodę na wydanie postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego, nie żądał przedstawienia od Rzecznika dyscyplinarnego informacji o podjętych przez niego działaniach, tj. informacji o dacie skierowania wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego albo dacie wydania postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego.

Ze złożonych wyjaśnień¹² Kuratora Oświaty wynika, że Rzecznik dyscyplinarny w każdej sprawie przedstawia tylko wyniki postępowania wyjaśniającego.

Podane przez Kuratora Oświaty argumenty potwierdzają, że Kurator Oświaty nie posiada bieżącej informacji o skierowaniu wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego albo wydaniu postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego.

4. Stwierdzone nieprawidłowości polegające na:

- niedokonaniu przez Kuratora Oświaty oceny treści pism pod kątem wydania ewentualnego polecenia wszczęcia postępowania wyjaśniającego, które wpłynęły bezpośrednio do Rzecznika dyscyplinarnego,
- niedokonaniu oceny treści pism pod kątem wydania ewentualnego polecenia wszczęcia postępowania wyjaśniającego, które wpłynęły bezpośrednio do Kuratora Oświaty,

---

¹¹ Wyjaśnienia z 20 maja 2021 r.

¹² Wyjaśnienia z 27 maja 2021 r.

- braku informacji o podjętych działaniach przez Rzecznika dyscyplinarnego w sprawach, w których Kurator Oświaty wydał zgodę na skierowanie wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego lub zgodę na wydanie postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego,

świadczą o niewystarczającym nadzorze ze strony Kuratora Oświaty nad realizacją zadań określonych w zawartych Porozumieniach, w szczególności w § 1 pkt 4 Porozumienia zawartego 5 czerwca 2019 r. i § 1 pkt 2 Porozumienia zawartego 13 lipca 2020 r. oraz funkcjonowaniu kontroli zarządczej w tym obszarze, w sposób nieskuteczny i nieefektywny.

Zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹³ kontrolę zarządczą stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Zatem kontrola zarządcza powinna obejmować wszystkie aspekty działalności jednostki, a obowiązkiem kierownika danej jednostki jest wdrożenie i monitorowanie poszczególnych elementów składających się na proces kontroli zarządczej, aby jednostka osiągała wyznaczone jej cele w sposób zgodny z prawem, oszczędny, efektywny i terminowy.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że istotą powierzenia przez Wojewodę Wielkopolskiego zadań wynikających z zawartych Porozumień Kuratorowi Oświaty, tj. organowi wykonującemu w imieniu wojewody zadania i kompetencje w zakresie oświaty, było zagwarantowanie właściwej organizacji i wykonywania powierzonych zadań oraz sprawowanie bieżącego nadzoru nad nimi. Kurator Oświaty jako organ pełniący istotną rolę w systemie oświaty oraz posiadający odpowiednie narzędzia i wyspecjalizowaną jednostkę do realizacji zadań w zakresie oświaty, obowiązany był do szczególnej dbałości o ich efektywne i skuteczne realizowanie.

Biorąc pod uwagę oceny zawarte w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym wnoszę o:

1. Niezwłoczne dokonanie oceny trzech pism, które wpłynęły bezpośrednio do Kuratora Oświaty pod kątem ewentualnego wydania polecenia wszczęcia postępowania wyjaśniającego (pisma z: 19 czerwca 2019 r., 15 lipca 2019 r. i 18 listopada 2020 r.).
2. Wprowadzenie rozwiązań organizacyjnych zapewniających prawidłowy obieg pism oraz skuteczny przepływ informacji w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli pomiędzy Kuratorem Oświaty, Rzecznikiem dyscyplinarnym i Komisją

---

¹³ Dz. U. z 2021 r. poz. 305.

dyscyplinarną, w szczególności prowadzenie ewidencji pism wpływających zarówno do Kuratora Oświaty, Rzecznika dyscyplinarnego i Komisji dyscyplinarnej w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej dla nauczycieli.

3. Zwiększenie nadzoru nad realizacją zadań określonych w Porozumieniu zawartym 13 lipca 2020 r.

Informację o sposobie realizacji zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynie ich niepodjęcia należy przekazać w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Michał Zieliński